

UNIVERSITETET I BERGEN LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)

Læringsmiljøutvalget ved UiB er oppnevnt i henhold til
Lov om universiteter og høyskoler § 4-3.

Innkalling til møte i Læringsmiljøutvalget (LMU) – møte 3 2016

Tid: Onsdag 8. juni kl. 09.00-12.00.

Sak 21/16 har en tidsramme på ca. 1 t., og vil bli behandlet mellom kl. 09.00-10.00.

Sted: Det medisinsk-odontologiske fakultet, Overlege Danielsens hus, seminarrom 234,
Årstadveien 21

Forslag til sakliste:

- I Godkjenning av innkalling og dagsorden**
- II Godkjenning av referat fra møtet 20.04.2016**

Sak 21/16 Møte med representanter fra Det medisinsk- odontologiske fakultet

Drøftingssak

Sak 22/16 Tildeling av læringsmiljøprisen for 2016. Saksnotatet blir delt ut i møtet.

Vedtakssak

Sak 23/16 Innspill til EIAs og ITAs budsjett for 2017

Vedtakssak

Sak 24/16 Forslag til møtedatoer for høstsemesteret 2016

Vedtakssak

Sak 25/16 Innmelding av saker vedrørende læringsmiljøet

Vedtakssak

Sak 26/16 Retningslinjer for konflikter som omhandler studenter og ansatte

Vedtakssak

Sak 27/16 Informasjon om tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne

Drøftingssak

Sak 28/16 Utkast til handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering 2016-2020- høring

Drøftingssak

Sak 29/16 Studiestart og fadderuken 2016

Orienteringssak

Sak 30/16 Eventuelt

Sak 31/16 Orienteringssaker

Kommende saker i Læringsmiljøutvalget:

- Valg av ny LMU-leder
- Årsrapport for LMU
- Studiestart og fadderuken

Årshjulsaker i Læringsmiljøutvalget:

Alle møter: Fakultetsbesøk

Mars/April: Rapportering om klager på læringsmiljøet
Utdanningsmeldingen
Tildeling av midler til fadderarrangement
Læringsmiljøprisen- kunngjøring og utlysning

Mai/Juni: Tildeling av Læringsmiljøprisen
Status for tiltak i handlingsplaner
Innspill til budsjettet

September: Valg av ny LMU-leder
Årsrapport for LMU
Studiestart og fadderuken

November/
Desember: Rapportering om klager på læringsmiljøet
Rapportering fra fadderarrangement
Status for tiltak i handlingsplaner

Desember/
Januar: Fellesmøte mellom AMU og LMU

UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)

Læringsmiljøutvalget ved UiB er oppnevnt i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 4-3.

Tid: 20. april kl. 09.00- 12.00.

Sted: Det humanistiske fakultet, møterom 435.

Medlemmer: Viserektor for utdanning Oddrun Samdal, avdelingsdirektør Even Berge, Siri Bjerkestrand (studenter med funksjonsnedsettelse), Mari Bondevik(student), Naomi Ghebiregzabher (student), Eivind Brandt (student).

Observatører og andre: Wenche Vårdal (ITA), Hege Råkil (SiB), Pernille Reitan Jensen (fadderkoordinator), Anne Belsvik (UB), Sylvi Leirvaag (Studentombudet).

Fra administrasjonen: Seniorrådgiver Per Gunnar Hillesøy (SA).

Forfall: Runa Jakhelln (HR-avdelingen), dekan Knut Helland, Jonas D. Virtanen (student), Tord Lauvland Bjørnevik (student).

Saksliste:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkallingen og dagsordenen ble godkjent.

II Referat fra møte 25.11.2015

Referatet ble godkjent, med to merknader:

- a. Mentorordningen. Siri informerte om at hun og Iren Igesund har planlagt et møte i mai for å høre hvordan erfaringene med mentorordningen de første månedene.
- b. Wenche Vårdal bemerket til omtalen av innspill i sak 2/16, om universell utforming av undervisningsrom, at dette sikter til AV-utstyr, som er IT-avdelingens ansvar.

Sak 12/16 Rapportering om klager på læringsmiljøet

De innkomne klageene var gjennomgått i saksnotatet. Oddrun viste til dette. Hun orienterte videre om en nylig innmeldt sak om klager på temperaturen på juss-biblioteket, og EIAs oppfølging av denne. Det første tiltaket er systematisk måling av temperaturen over noe tid, slik at man får godt nok grunnlag for å vurdere problemet og eventuelle tiltak.

Innspill til saken:

Eivind spurte om også selve klagene er lagt ved saken. Det er de, men disse vedleggene blir ikke lagt fram for LMU. Der gis kun en omtale.

Sylvi spurte om Studentombudet kan få tilsendt klagene. Svaret er at det kan hun. LMUs sekretær sender disse over. Normalt kan det gjøres uten noen form for sladding av navn eller andre personopplysninger, men det må alltid gjøres en gjennomgang for å se om det likevel skulle være innhold som bør sladdes. Oversending til Studentombudet etableres som rutine, og kan også innarbeides i ombudets mandat.

Vedtak:

- *Læringsmiljøutvalget tar saken til etterretning. Utvalget ber om å bli orientert om utfallet av de klagene som ikke var avsluttet da fakultetene sendte sine saker over.*

Sak 13/16 Utdanningsmeldingen 2015

Oddrun gikk kort gjennom saken, og viste herunder til at to fakultet mangler. Tekst fra disse vil bli ettersendt, i forbindelse med referatet eller på annen måte¹. For øvrig kommer fakultetenes utdanningsmeldinger opp i Utdanningsutvalget i større bredde i mai.

Innspill til saken:

Sylvi understreket at det er viktig å ha et godt system for tilbakemeldinger, der man kan fange opp helheten, ikke bare i undersøkelser som sendes ut ad hoc.

Oddrun viste til det er utfordrende å kommunisere ut til studentene hvordan vi jobber med læringsmiljø, og ikke minst å bringe ut informasjon om hvordan vi følger opp studentenes innspill.

Det kom spørsmål om LMU bør være involvert i forkant når det sendes ut spørsmål til studentene. Det vil bli gjort ved neste anledning, som er senhøstes.

Vedtak:

- *Læringsmiljøutvalget tar saken til etterretning.*

Sak 14/16 Tildeling av midler til fadderarrangement 2016

Det var avsatt i alt kr 500 000,- til formålet. En komité hadde gått gjennom søknadene og gitt innstilling om tildelinger. Denne var sendt ut særskilt til utvalget den 18.04. Oddrun viste til komitéinnstillingen og de kriteriene som komitéen hadde lagt til grunn. Det var søkt om til sammen kr 1 024 925,-. Søknadene gjaldt 41 tiltak. Komitéen foreslo å tildele midler til 34 tiltak, med en samlet ramme på kr 500 150,-. Læringsmiljøutvalget sluttet seg enstemmig til komitéens forslag.

Innspill til saken:

---

¹ Et dokument med tekst fra alle seks fakultetene ligger ved referatet.

Siri bemerket at søknadene kom i egen fil, og ikke som del av innkallingen. Dette kan med fordel gjøres også for enkelte andre større dokumenter.

Eivind viste til at det var stor konkurranse om midlene. Dette er meget positivt, ikke minst fordi det betyr at søkerne må konkurrere på kvalitet.

Vedtak:

- *Læringsmiljøutvalget vedtar komiteens forslag om tildeling av midler*

Sak 15/16   Observatørstatus i LMU for Studentombudet

Sak 16/16   Studentombudet - mandat

Oddrun viste til historikken, og til det framlagte forslaget.

Sylvi pekte på at det har vært viktig å få noe erfaring før man kunne vurdere om forslaget som forelå i utgangspunktet, samt mandatet fra ombudet ved UiO, kunne brukes, eller om det var behov for tilpasninger. Hun viste til forslaget til justering i § 2, og støttet det. Det viser seg ellers at det er stort sammenfall mellom mandatene for ombudene ved de universitetene og høyskolene som har studentombud.

Oddrun spurte om det burde tas inn et punkt om rutinemessig oversending av læringsmiljøklager til ombudet. Sylvi mente det neppe er nødvendig.

Vedtak:

- *Studentombudet oppnevnes som fast observatør i Læringsmiljøutvalget.*

Sak 17/16   Årsrapport 2015 fra Studentombudet

Sylvi innledet. Det har vist seg å ta litt tid å informere om ordningen. Samleinntrykket er svært positivt. Hun har hatt kontakt med studenter som er svært ulike, bl.a. med tanke på personlige ressurser. Det har vært stort mangfold i hva studentene er opptatt av. Det må understrekes at mye er bra, både når det gjelder saksbehandling og oppfølging på andre måter, både når det gjelder fysisk og psykososialt læringsmiljø.

Sylvi ønsket særlig synspunkter på om rapporteringen bør være halvårlig eller helårlig, eller det bør være en kombinasjon, f.eks. både halvårsrapporter og et samledokument for året.

Eivind mente at denne første rapporten er veldig god. Det er neppe behov for årsrapport i tillegg til dette.

Hege understreket at årsrapporter kan formidle noe mer enn bare statusdata, som er typisk for halvårsrapporter.

Christen støttet det, og viste til at årsrapportformatet ofte er bedre egnet til å legges fram for styringsorganer.

Oddrun understreket at alle rapporter må gjøres tilgjengelige for fakultetene, og slik bidra til læring.

Sylvi bemerket til det at det legges stor vekt på å løse flest mulig saker lokalt. Da blir fort også læringen lokal. Rapporter er et virkemiddel til læring utover det enkelte miljø, og ikke minst til å spore utvikling over tid.

Oddrun viste til at det hadde vært en topp i henvendelser til ombudet i september, spurte hva det kan skyldes.

Sylvi svarte at det var usikkert, men det kan henge sammen med at hun selv var særlig aktiv med å informere om ordningen på den tiden.

Eivind pekte på at mange vet om ombudet, men man kommer ikke alltid på det.

Even mente rapporten er et godt dokument, som kanskje bli enda tydeligere på hva som kan forbedres. Når det gjelder klager på luftkvalitet, mente han at det kanskje bør omtales som «opplevd dårlig luftkvalitet», fordi luftkvalitet må måles før man kan si at den er dårlig. Even viste ellers til omtalen av et laboratorium som ble stengt (s. 9, nest siste avsnitt i rapporten). Ordlyden kan gi inntrykk av det var klagen som den direkte årsaken til stengingen, men det er ikke helt presist.

Hege spurte om mønsteret av henvendelser er gjenkjennelig fra andre institusjoner, og Sylvi svarte at det er det; likhetstrekkene er mange.

Even og Christen la begge vekt på at det er viktig at systemfeil kommer fram, og at de etablerte redskapene (databaser o.l.) blir brukt systematisk i arbeidet.

Oddrun bemerket avslutningsvis at man må finne en passende balanse mellom samvirke mellom ombudet og linjen. Dette er viktig for at man skal kunne utnytte hverandres ressurser, og samtidig ivareta ombudets uavhengighet.

Sak 18/16 Møte med representanter for Det humanistiske fakultet

Drøftingssak

Til denne saken møtte fra fakultetet: Visedekan Claus Huitfeldt, studiesjef Ranveig Lote, Pernille Reitan Jensen, Birgit Mjeldheim og [fikk ikke med meg navn]. De tre sistnevnte er fra Studentutvalget ved fakultetet (HSU).

Utvalget fikk først en kort orientering om det nye tørr-laboratoriet for arkeologi ved AHKR. Deretter fortsatte møtet som en samtale.

Claus Huitfeldt orienterte om HF2018, som er et prosjekt for å lage en ny studieprogramportefølje ved fakultetet. Den porteføljen som er i dag, anses som for disiplinbasert, og man ønsker mer tverr- og flerfaglighet også i utdanningsprogrammene. Fakultetet har samtidig en vanskelig økonomi, men økt tverr- og flerfaglighet er likevel ønskelig. Dette vil forhåpentligvis bidra til mer robuste programmer enn i dag.

HSU brukes ofte som høringsinstans, særlig for saker som ikke fullt ut behandles innenfor de tradisjonelle styringsorganene i linjen.

Det ble påpekt at studentengasjementet for HF2018 så langt ikke hadde vært stort. Det kan henge sammen med at prosjektet fortsatt er litt lite konkret.

Når det gjelder Griegakademiet, er planen å samlokalisere det med KHiB. Dette behandles av Statsbygg, og kan ta en del tid. Oddrun minnet om fakultetets ansvar for å følge opp også det bygningsmessige.

Saker som ble tatt opp med fakultetet forrige gang LMU var på besøk:

Kompetansetiltak for kontaktpersoner for studenter med nedsatt funksjonsevne har kommet i gang. Dette er fortsatt et nokså nytt felt, og det har vist seg krevende. Mentorordning via NAV har også kommet i gang, og omfatter så langt 1-2 HF-studenter.

I forbindelse med dette orienterte Siri kort om arbeidet som hun og Iren Igesund (SA) leder, der de i dialog med kontaktpersonene legger en plan for videre kompetanseheving. Mentorordningen og erfaringer i forbindelse med den vil ha fokus fremover.

Sak 19/16   Eventuelt

Eivind spurte om det kunne være passende å ha en særskilt sak om obligatoriske undervisningsaktiviteter i LMU. Noen mulige problemstillinger kan være hvor stort omfanget av obligatorikk bør være, samt hvilke kriterier det bør legges vekt på når man avgjør om aktiviteter skal være obligatoriske eller ikke.

Christen uttalte at det kan man godt gjøre, men i en sak for LMU må innfallsvinkelen være læringsmiljø.

Sak 20/16   Orienteringssaker

UB: Mye ombygging på ulike steder. En del støy.

Even: På alle byggeprosjekter er det en kontaktperson. Vil informere bedre om hvem som er kontaktansvarlig.

Sylvi: Inviter meg! Har vært noen henvendelser fra studenter med funksjonsnedsettelse og psykiske vansker.

Eivind: Finnes noen form for «PPT» for høyere utdanning? Hege/Christen/Eivind: Ingen dedikert tjeneste, men SiB kan bidra, og gjør det i en del tilfeller.

EIA: Har historisk høyt aktivitetsnivå med tanke på nybygg, rehabilitering, ombygging. Legger stor vekt på at mest mulig skal være ferdig før høstsemesteret starter.

IT: AV-budsjettet ble større i 2016 enn i 2015. Mye går med til å holde rommene «oppe», og det koster omkring en million. Hadde håpet å få en del mindre rom tilrettelagt også for hørselshemmede, men det har vist seg vanskelig. Mye går til større og mellomstore auditorier. 4,5 millioner til vedlikehold og opprustning av underv.rom er for lite med tanke på universell utforming og digitalisering.

Sak 21/16

**Møte med representanter fra Det medisinsk-
odontologiske fakultet**

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 8. juni 2016

Sak: Møte med representanter fra Det medisinsk-odontologiske fakultet

---

Bakgrunn

Læringsmiljøutvalget har siden 2009 foretatt såkalte "tilsynsrunder" til alle fakultetene for å kunne danne seg et overblikk over hvordan det helhetlige læringsmiljøet blir ivaretatt på fakultetsnivå. Disse besøkene er blitt innledet med en times diskusjon med representanter fra fakultetet, både ansatte og studenter.

På møtet 7. juni 2010 vedtok LMU å fortsette besøksrunden til fakultetene. Utvalget anser møtene med fakultetene som nyttige og verdifulle for utvalget. Samtidig er møtene med på å synliggjøre LMUs arbeid ovenfor fakultetene. I forbindelse med en ny runde er det også aktuelt å se på oppfølgingen av eventuelle problemstillinger som ble diskutert i forrige besøk.

Det legges opp til en omvisning og en uformell diskusjon fra kl. 09 av, med utgangspunkt i følgende:

- Undervisningslokaler
- Lesesaler og leseplasser
- Møteplasser for studentene
- Det psyko-sosiale læringsmiljøet
- Studentutvalgenes rolle i læringsmiljøarbeidet
- Retningslinjer for håndtering av læringsmiljøspørsmål

Tema for drøfting

Hovedhensikten med besøket er at utvalget skal bli bedre kjent med det lokale læringsmiljøet og drøfte problemer/utfordringer knyttet til dette direkte med representanter for studenter og ansatte ved de enkelte fakultetene.

På bakgrunn av drøftinger ved forrige besøk og fakultetets utdanningsmelding, ser en at fakultetet har fokus på:

- Haukeland Sykehus er Helse Bergen sitt bygg, mens UiB har ansvar for inventaret i undervisningsrommene. Ansvarsdelingen skaper en del utfordringer blant annet når det gjelder brukerstøtte, gardiner, ventilasjon og det tekniske utstyret i undervisningsrommene. Det er et behov for solskjerming, men på grunn av det uklare ansvarsforholdet utgjør det et problem. Ifølge EIA er det uheldig at det ikke er en mer formalisert ansvarsdeling. De ønsker en avklaring av ansvarsforholdet, men dette har de dessverre ikke lyktes med.
- Når det gjelder ferdighetssenteret, som blir brukt til praktisk trening både av ansatte og studenter, er det ulike interesser mellom ansatte og studenter. Ordningen, med bruk av brakkene til overnatting av studenter, er ikke optimal.
- Fakultetet ser fram til at rehabiliteringen av studentsosiale lokaler skal starte.
- Det er satt i gang en prosess for å få til studentlokaler på Gades Institutt.
- Studentutvalget har behov for et kontor. Faste møtepunkter er etablert og de har forsøkt å bli mer relevante for studentene. De økonomiske tildelingene til studentorganisasjonene er gode.
- Det har vært en utfordring å få en halv time til lunsj i løpet av undervisningsdagene på medisinstudiet. Dette har studentene rett på, men når undervisningen varer fra kl. 8-

16, har det ikke vært gjennomført. Dette er et viktig prinsipp for studentene, og fakultetet har tatt med seg innspillet videre. Ved odontologen er det lagt til rette for dette, og også i den nye studieplanen på medisin.

- Studentutvalget skal arrangere en studentdebatt om kjønnsbalanse på medisinstudiet. De er klar over utfordringen med kjønnsfordelingen.
- Tilstrekkelig tilgang på lærekrefter er en utfordring ved flere av våre studieprogrammer. For grunnstudiene melder ernærings- og farmasimiljøene om en presset situasjon, der det særlig er behov for fagpersoner med spisskompetanse innen fagspesifikke områder. Masterstudiene i ernæring og genetisk veiledning har også et udekket behov for fagkompetanse, og i biomedisin vurderer man tiltak for å kunne møte et kommende generasjonsskifte i vitenskapelig stab.
- Egnede undervisningslokaler er også en tilbakevendende utfordring, der det særlig er mangel på grupperom som er problematisk. Tiltak for bedre sambruk mellom instituttene for klinisk odontologi og global helse og samfunnsmedisin er satt i verk for å bedre situasjonen.
- Det er tidvis utfordrende å legge til rette for internasjonalisering av fakultetets profesjonsstudier, siden utvekslingsavtaler må være nøye kvalitetssikret med tanke på praktisk og teoretisk progresjon i studiene. Særlig de odontologiske fagene trekker dette frem som en utfordring.

På bakgrunn av dette legges saken fram til drøfting.

23.05.16/IRIG

Sak 10/15 Møte med representanter fra Det medisinsk-odontologiske fakultet

Til denne saken møtte fra fakultetet: visedekan Inge Fristad, seniorkonsulent Eirik Dalheim, seniorkonsulent Marit Bergheim og leder for Medisinsk-odontologisk studentutvalg (MOSU) Eivind A. Valestrand

Utvalget fikk en omvisning i undervisningslokaler på Haukeland sykehus.

I omvisningen og i møtet med fakultetet ble det blant annet informert om:

- Haukeland Sykehus er Helse Bergen sitt bygg, mens UiB har ansvar for inventaret i undervisningsrommene. Ansvarsdelingen skaper en del utfordringer blant annet når det gjelder brukerstøtte, gardiner og ventilasjon. Det er et behov for solskjerming, men på grunn av det uklare ansvarsforholdet utgjør det et problem. Denne ansvarsdelingen er heller ikke optimal når det gjelder det tekniske utstyret i undervisningsrommene. Ifølge EIA er det uheldig at det ikke er en mer formalisert ansvarsdeling. De ønsker en avklaring av ansvarsforholdet, men dette har de dessverre ikke lykkes med.
- Når det gjelder ferdighetssenteret, som blir brukt til praktisk trening både av ansatte og studenter, er det ulike interesser mellom ansatte og studenter. Brakkene, som blir brukt til overnatting av studenter, er ikke en optimal ordning.
- Fakultetet ser fram til at rehabiliteringen av studentsosiale lokaler skal starte.
- Det er satt i gang en prosess for å få til studentlokaler på Gades Institutt.
- Studentutvalget har behov for et kontor. De har vært lite aktive, noe som har vært en utfordring. Faste møtepunkter er etablert og de har forsøkt å bli mer relevante for studentene. De økonomiske tildelingene til studentorganisasjonene er gode.
- Det har vært en utfordring å få en halv time til lunsj i løpet av undervisningsdagene på medisinstudiet. Dette har studentene rett på, men når undervisningen varer fra kl. 8-16, har det ikke vært gjennomført. Dette er et viktig prinsipp for studentene, og fakultetet har tatt med seg innspillet videre. Ved odontologen er det lagt til rette for dette, og også i den nye studieplanen på medisin.
- Studentutvalget skal arrangere en studentdebatt om kjønnsbalanse på medisinstudiet. De er klar over utfordringen med kjønnsfordelingen.

Utdrag fra Utdanningsmeldingen fra 2015

Det medisinsk-odontologiske fakultet

Studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak fakultetet har hatt særlig oppmerksomhet på i 2015

Fakultetet har i 2015 arbeidet særlig med digitalisering av undervisning og vurdering, og dette arbeidet fortsetter i 2016. Det at MOF som et av to fakultet er først ute med å ta i bruk Mitt UiB aktualiserer behovet for å tenke nytt rundt digitalisering i fagmiljøene, og å ta i bruk mulighetene som ligger i den nye plattformen, særlig med tanke på interaktivitet og studentaktivering i undervisningen. Bruken av Inspira Assessment til digital vurdering øker også, og flere av våre institutter melder om at studentene ønsker flere digitale eksamener. Studieseksjonen ved fakultetet har opprettet en egen ressursgruppe for bedre å samordne arbeid med digitalisering.

Utfordringer i studiekvalitets- eller læringsmiljøarbeidet i 2015

En utfordring ved flere av våre studieprogram er tilstrekkelig tilgang på lærekrefter. For grunnstudiene melder ernærings- og farmasimiljøene om en presset situasjon, der det særlig er behov for fagpersoner med spisskompetanse innen fagspesifikke områder. Masterstudiene i ernæring og genetisk veiledning har også et udekket behov for fagkompetanse, og i biomedisin vurderer man tiltak for å kunne møte et kommende generasjonsskifte i vitenskapelig stab.

Egnede undervisningslokaler er også en tilbakevendende utfordring, der det særlig er mangel på grupperom som er problematisk. Tiltak for bedre sambruk mellom instituttene for klinisk odontologi og global helse og samfunnsmedisin er satt i verk for å bedre situasjonen.

Det er tidvis utfordrende å legge til rette for internasjonalisering av fakultetets profesjonsstudier, siden utvekslingsavtaler må være nøye kvalitetssikret med tanke på praktisk og teoretisk progresjon i studiene. Særlig de odontologiske fagene trekker dette frem som en utfordring. Fakultetet har ambisjoner om å øke mulighetene for både ut- og innreisende studenter, og heve kvaliteten på vårt internasjonaliseringsarbeid.

Vedlegg 3: Annen relevant informasjon

Definisjoner av læringsmiljø: <http://www.uib.no/utdanning/om-aa-studere/laeringsmiljo>

UiBs Læringsmiljøhåndbok: <http://www.uib.no/utdanning/om-aa-studere/laeringsmiljo/laeringsmiljoahaandboken>

UiBs Sørviserklæring: <http://www.uib.no/utdanning/om-aa-studere/sorviserklaering-for-uib>

Universitets- og høyskoleloven: <http://www.lovdatab.no/all/hl-20050401-015.html#4-3>

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

Sak 23/16   Innspill til EIAs og ITAs budsjett for 2017

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Vedtaks sak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 8. juni 2016
Sak: Innspill til EIAs og ITAs budsjett for 2017

Bakgrunn

I begynnelsen av juli sender Eiendomsavdelingen et brev til fakultetene, avdelinger og organisasjoner, der de ber om innspill vedrørende bygningsmessige tiltak med frist 1. september.

Med bygningsmessige tiltak menes i hovedsak ønsker/behov for bygningsmessige endringer, ombygging, tilbygg og nybygg. I tillegg kan ønsker/behov for større tekniske oppgraderinger og vedlikehold på byggene meldes inn. Behov for større investeringer som nybygg og totale rehabiliteringer/oppgraderinger bør også nevnes/gjøres oppmerksom på i enhetenes egne budsjettforslag for 2017.

Andre tiltak / behov som kan meldes inn er:

- Oppgradering av inventar i fellesareal som undervisningsrom, studentarbeidsplasser, vrangleareal, kantiner ol.
- Flytteprosjekter, samt inventar og utstyr knyttet til dette (ref. miljøhandlingsplanen – inventar og utstyr skal stå igjen ved flyttinger)
- Mindre vedlikeholdstiltak (male en trappeoppgang, skifte et vindu, pusse opp et toalett)
- Universell utforming – behov for fysiske tiltak
- Tiltak for studenter med funksjonsnedsettelse

Budsjettinnspill til EIA og ITA for 2016

I LMU-møtet den 27.05.15 fattet Læringsmiljøutvalget vedtak om å sende inn følgende innspill vedrørende bygningsmessige tiltak til Eiendomsavdelingens investeringsbudsjett for 2016:

- Renovere Nygård skole. Inntil dette er på plass skal Griegakademiet ha tilgang til midlertidige lokaler, og det skal foretas midlertidige reparasjoner av Nygård skole.
- Utbedre Sofie Lindstrøms hus.
- Bygge om Realfagbygget med sikte på blant annet bedre undervisningslokaler, flere og bedre studentarbeidsplasser og læringssenter.
- Utbedre lydanlegget i auditorium 1 på JUS.
- Oppgradere undervisningslokaler på Haukeland sykehus.

Ombyggingen av Christiesgate 12 har vært et budsjettinnspill tidligere og et viktig tiltak i handlingsplanen. Det er viktig med fortsatt fokus på dette tiltaket i påvente av godkjenning fra Bergen kommune.

Studenter med nedsatt funksjonsevne. Forslaget var utarbeidet på bakgrunn av tiltak i *Handlingsplan for likestilling 2012-2015* og *Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved Universitetet i Bergen 2013-2015* samt innspill fra fakultetene. Tiltakene som ble spilt inn i fjor var til dels langsiktige, og ble derfor videreført til 2016:

- Realfagbygget: automatiske døråpnere fra kantine/vringleareal til instituttarealene i 2., 3. og 4. etasje.
- Merking av trappekanter og glassdører, samt kontrastfarger på dører

- Merking av undervisningslokaler med IR-anlegg og teleslynge. Utarbeiding av bruksanvisning. Informasjon på nett.
- Skilt, symbol og tekst som blir brukt til orientering i bygninger og på uteområder skal være universelt utformet.

Forslag til budsjettinnspill for 2017

Forslaget er utarbeidet på bakgrunn av hovedprioriteringene i *Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved Universitetet i Bergen 2016-2019*. Det anerkjennes at dette er langsiktige tiltak som det vil ta tid å gjennomføre, og derfor er også noen av tiltakene som ble spilt inn i fjor videreført. En del av disse tiltakene er også rettet mot studenter med nedsatt funksjonsevne.

På bakgrunn av dette foreslås det at følgende innspill sendes videre til EIA og ITA:

Fysiske tiltak:

- Utføre midlertidige reparasjoner ved Nygård skole
- Utbedring av Sofie Lindstrøms hus/ Ulrikke Pihls hus
- Utbedring av inneklimate i Lauritz Meltzers hus
- Bygge om Realfagbygget med sikte på blant annet bedre undervisningslokaler, flere og bedre studentarbeidsplasser og læringssenter.
- Montering av stikkontakter ved alle studentarbeidsplasser som mangler dette
- Utbedring av inneklimate i lokalene som huser studentarbeidsplasser for masterstudentene i samfunnsøkonomi i Foswinckels gate 14

Tiltak for universell utforming:

- Sørge for at det ved alle fakulteter og bibliotekfilialer finnes universelt utformede studentarbeidsplasser
- Sikre universelt utformede toaletter ved alle fakulteter
- Det skal være ledelinjer og kontrastfarger i områder der studenter oppholder seg
- Sørge for at alle skilt på UiBs områder er universelt utformet

Tekniske tiltak:

- Oppgradere og vedlikeholde AV-utstyret i auditorier og seminarrom slik at dette får digital tilkobling
- Montere anlegg for infrarøde signaler og teleslynge i undervisningsrom
- Sørge for et godt og tilgjengelig trådløst nettverk ved alle studentarbeidsplasser og undervisningslokaler
- Sørge for at studenter kan benytte undervisningsrom til studieaktivitet i perioder der disse står ubrukte

Studenter med nedsatt funksjonsevne

I påvente av ny handlingsplan for likestilling videreføres tiltakene fra i fjor. I tillegg har vi fått innspill fra fakultetene.

- Realfagbygget: automatiske døråpnere fra kantine/vrimleareal til instituttarealene i 2., 3. og 4. etasje.
- Merking av trappekanter og glassdører, samt kontrastfarger på dører
- Merking av undervisningslokaler med IR-anlegg og teleslynge. Utarbeiding av bruksanvisning for teknisk utstyr. Informasjon på nett om hvilke undervisningsrom som har denne type utstyr. Sjekke at installert utstyr fungerer.

- Skilt, symbol og tekst som blir brukt til orientering i bygninger og på uteområder skal være universelt utformet.
- Kortleser til handicaptalett i Realfagbygget

Studieadministrativ avdeling oversender LMUs innspill vedrørende bygningsmessige tiltak for 2017 til EIA og ITA.

Forslag til vedtak:

Læringsmiljøutvalget sender innspill om bygningsmessige tiltak til Eiendomsavdelingen og IT-avdelingen i forbindelse med budsjettet for 2017 i tråd med forslagene i saksforelegget og drøftingen i møtet.

26.05.16/IRIG

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

Sak 24/16   Møtedatoer for høsten 2016

Saksnotat fra Studentparlamentet og Studieadministrativ avdeling

Vedtaks sak

Notat**Til: Læringsmiljøutvalget****Fra: Studentparlamentet og Studieadministrativ avdeling****Møte: 8. juni****Sak: Møtedatoer for høsten 2016**

Det foreslås å holde to møter i LMU høsten 2016:

Onsdag 7. september kl. 09-12

Tirsdag 29. november kl. 12-15

Universitetsstyrets møteplan for 2016:

11.02., 17.03., 28.04., 02.06., 25.08., 29.09. 19.-20.10., 1.12.

Forslag til vedtak:

Læringsmiljøutvalget vedtar forslaget til møtedatoer som gjeldende for høstsemesteret 2016.

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

Sak 25/16   Innmelding av saker vedrørende læringsmiljøet

Saksnotat fra Studentparlamentet og Studieadministrativ avdeling

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget

Fra: Studentparlamentet og Studieadministrativ avdeling

Møte: 8. juni

Sak: Innmelding av saker vedrørende læringsmiljøet

I arbeidsgruppen, som jobber med *vern mot gjengjeldelser ved varsling og retningslinjer for håndtering av konflikter som omhandler studenter*, har det kommet frem at det kan være vanskelig for en student å melde fra om læringsmiljøet. Gruppen har sett et forbedringspotensial når det kommer til hvordan studenter kan melde fra om uønskede hendelser.

I forbindelse med saker som omhandler klager på det fysiske læringsmiljøet for studentene finnes det allerede rapporteringsmuligheter, men når det kommer til klager på det psykososiale læringsmiljøet er det vanskeligere for studenter å si ifra. Spesielt i og med at det er mye informasjon som kan være relevant som er vanskelig å finne frem til. For å forbedre situasjonen mener gruppen at det vil være gunstig å opprette et «si ifra» system på UiB sine hjemmesider. Universitetet i Oslo benytter et lignende system, som gruppen mener det kan tas inspirasjon fra. Ved å opprette et mer oversiktlig system for rapportering vil man kunne gjøre det enklere for studenter å melde fra, og enklere for UiB å gjøre noe med problemstillinger det rapporteres om.

En forenklet mulighet for innmelding av saker vedrørende læringsmiljøet

For at UiB skal kunne gjøre tiltak for å forbedre enkeltsaker knyttet til læringsmiljøet, er det nødvendig at man får vite om sakene. Vanskelighetene knyttet til dette er todelt. Det kan være vanskelig:

1. Å orientere seg

Mulighetene for å melde inn saker gjennom nettskjema er tilstede, men ikke nødvendigvis intuitive. Både Lydia og HMS-avvikssystemet kan også benyttes av studenter, men ligger ikke tilgjengelig på en slik måte at det er enkelt for studenten å finne ut hvor og hvordan saker skal innmeldes. For å finne HMS-avvikssystemet som student må man først vite at den finnes. Det eksisterer per i dag ingen lenker til HMS-avvikssystemet gjennom studentsidene, og når man først finner systemet er det lite signaler om at dette er et system som også er tilgjengelig til bruk av studenter.

1. Å melde inn saker som gjelder det psykososiale læringsmiljøet

Sentralt finnes det ingen konkret nettbasert løsning for innmelding av saker knyttet til det psykososiale læringsmiljøet. Det står spesifisert i HMS-avvikssystemet at det ikke skal innmeldes saker knyttet til det psykososiale læringsmiljøet. Gjennom studentsidene til UiB er det heller ikke mulig å innhente noen spesielt klar informasjon om hvor det eventuelt skal innmeldes slike saker. *Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved Universitetet i Bergen 2016-2019* har et eget tiltak rettet mot dette:

«Det skal etableres en nettbasert løsning der studenter skal kunne melde fra om hendelser som går ut over det psykososiale læringsmiljøet».

Det er ønskelig at UiB gjør det enklere for studentene å melde inn saker, og at det opprettes et system som gjør det mulig for studentene å melde inn saker knyttet til det psykososiale læringsmiljø. Vedlagt ligger to eksempler på hvordan dette kan løses. På UiOs hjemmesider finnes det et system som kalles «si ifra». Gjennom disse sidene kan studentene melde ifra om alle aspekter knyttet til læringsmiljøet, enten de er alvorlige, omhandler et forbedringspotensial for institusjonen, eller om de er positive. En innmeldt sak navigeres så videre til riktig adressat som for eksempel fakultetet eller Eiendomsavdelingen.

Lokalt på UiB har Det samfunnsvitenskapelige fakultet innført en lignende modell som UiO, der man kan melde inn alle slags saker som omhandler læringsmiljøet. Da denne ble opprettet i fjor, fikk man like mange tilbakemeldinger på en måned som man tidligere fikk på to år.

Forslag til vedtak

I tråd med *Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved Universitetet i Bergen 2016-2019*, anbefaler Læringsmiljøutvalget at det etableres en felles nettbasert løsning for å melde inn alle typer tilbakemeldinger som omhandler læringsmiljøet. Et slikt nettbasert system skal være lett tilgjengelig og bør være enkelt å finne gjennom studentsidene på UiB.no.

Vedlegg/lenker:

<https://www.uio.no/studier/kontakt/si-fra/>

<http://www.uib.no/svf/91776/l%C3%A6ringsmilj%C3%B8-ved-det-samfunnsvitenskapelige-fakultet>

<http://www.studvest.no/24-tilbakemeldinger-pa-en-maned/>

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

**Sak 26/16   Retningslinjer for konflikter som omhandler
studenter og ansatte**

Saksnotat fra Studentparlamentet og Studieadministrativ avdeling

Vedtakssak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget

Fra: Studentparlamentet og Studieadministrativ avdeling

Møte: 8. juni

Sak: Retningslinjer for konflikter som omhandler studenter og ansatte

---

Bakgrunn

Etter et initiativ fra Studentparlamentet opprettet LMU en arbeidsgruppe som fikk i oppgave å utarbeide et forslag til retningslinjer for studentkonflikter i LMU-møtet 12.12.13 (sak 49/13). Arbeidet ble utvidet til også å gjelde retningslinjer for håndtering av konflikter mellom studenter og ansatte. I tillegg behandlet LMU en annen sak fra Studentparlamentet, vern mot gjengjeldelser ved varsling. Det var behov for å foreta en vurdering av hvordan det skulle arbeides videre med sakene.

Sakene ble behandlet i LMU-møtet 27.05.15, og Læringsmiljøutvalget anbefalte at arbeidsutvalget i Studentparlamentet skulle få ansvaret for å følge opp begge sakene videre i dialog med direktørene ved SA og HR-avdelingen. Etter møter mellom disse ble det etablert en arbeidsgruppe og en styringsgruppe for å følge opp arbeidet videre. Arbeidsgruppen har fått et mandat for arbeidet og fristen for ferdigstilling var 15.12.15. På grunn av det omfattende mandatet, var det ikke mulig å ferdigstille arbeidet innen 15.12.15. Gruppen har bestått av to studentmedlemmer, to representanter fra Studieadministrativ avdeling og to representanter fra HR avdelingen. I tillegg har studentombudet deltatt på møtene.

Mandat og oppgaver som er gjennomført

Arbeidsgruppen har hatt følgende mandat for arbeidet:

- *Å lage retningslinjer for varsling for studentene som baserer seg på, og er koordinert med, retningslinjene for varsling for ansatte.*
- *Å lage retningslinjer for håndtering av konflikter som involverer studenter, enten studenter imellom, eller mellom student og ansatt, og å koordinere disse i forhold til retningslinjer for håndtering av konflikter mellom ansatte.*
- *Definere følgende begreper tydelig:*
  - *«Varsling» og «Vern ved varsling», for henholdsvis ansatte og studenter*
  - *«Konflikter» for henholdsvis ansatte og studenter*
- *Lage forslag til system/rutiner for saksbehandling av retningslinjene og se dette i forhold til behandling av ansatte- og studentsaker som meldes igjennom det nye HMS-avvikssystemet.*
- *Lage / forbedre informasjon til ansatte og studenter om retningslinjer og rutiner ved varsling og melding av avvik og konflikter.*

Av disse oppgavene, så har arbeidsgruppen utarbeidet et forslag til retningslinjer for håndtering av konflikter mellom studenter og ansatte. Gjennom disse retningslinjene vil informasjonen til ansatte og studenter om retningslinjer og rutiner ved melding av avvik og konflikter forbedres. Retningslinjene er ikke direkte retningslinjer for varsling for studenter, og er heller ikke basert på retningslinjene for varsling for ansatte. Varslingsbegrepet har vist seg vanskelig å definere, og retningslinjene for ansatte er også i større grad basert på lovverk. Det anses likevel at også studentenes trygghet i situasjoner der slike retningslinjer ville tredd i kraft, er styrket gjennom de foreslåtte retningslinjene. I tillegg har arbeidsgruppen foreslått å innføre et «Si i fra system» (sak 25/16) for innmelding av saker vedrørende læringsmiljøet. Gjennom et slikt system vil det etableres et system/rutiner for saksbehandling av retningslinjene. Av mandatet gjenstår det å lage retningslinjer for håndtering av konflikter

mellom studenter og definisjonene er ikke ferdige ennå. Disse oppgavene vil bli ferdigstilt i løpet av høsten.

Forslag til retningslinjer

Gruppen har utarbeidet et forslag til retningslinjer som bes vurdert av Læringsmiljøutvalget. Disse retningslinjene gjelder når studenter har opplevd noe som de mener er krenkende eller kritikkverdig fra ansatte ved universitetet. Dette inkluderer også det som gjerne kalles systemfeil eller anonyme feil, altså slikt som ikke kan spores tilbake til enkeltpersoner. Retningslinjene er utformet på en slik måte at det skal være enkelt og oversiktlig å forholde seg til både som innmelder, mottaker og dem som eventuelt er en annen part i saken. UiB har et stort spekter av studieforskrifter, retningslinjer og sørviseerklæringer. De foreslåtte retningslinjer er ikke ment å fungere som en erstatning av eksisterende regelverk, men som et virkemiddel i å sørge for en god saksgang når konflikтуelle saker oppstår, der alle aktører opptre på en så ryddig måte som mulig. Dette involverer at studenter som melder inn saker som omhandler ansatte ikke på noen måte skal frykte represalier i etterkant.

Arbeidsgruppen har i tillegg kommet med synspunkter knyttet til mulighetene for å si ifra om læringsmiljøet, der det anbefales at UiB samlokalisere alle nettsystem der det kan meldes fra om læringsmiljø (sak 25/16). I den sammenheng er disse retningslinjene sett på som et fint supplement som kan benyttes til informasjon til de som melder inn, mottar en klage, eller er en part av en tilbakemelding som er meldt inn gjennom et slikt system.

Forslag til vedtak:

LMU vedtar retningslinjene «å si ifra» med de endringer som eventuelt fremkommer i møtet.

Vedlegg: 1. Forslag til retningslinjer

Å si fra – Retningslinjer

Innledning

Disse retningslinjene gjelder når studenter har opplevd noe som de mener er krenkende eller kritikkverdig fra ansatte ved universitetet. Dette inkluderer også det som gjerne kalles systemfeil eller anonyme feil, altså slikt som ikke kan spores tilbake til enkeltpersoner. Retningslinjene er likevel ikke skrevet med tanke på de mest alvorlige tilfellene, og derfor er det ikke sikkert de vil passe for den som har blitt utsatt for svært alvorlige krenkelser. For de minst alvorlige tilfellene, som gjerne kan ordnes ganske raskt, er det også mulig at disse retningslinjene blir for omstendelige.

Slik er retningslinjene bygd opp

Retningslinjene er organisert etter hvem som oftest blir berørt:

- Den som sier fra
- Den som tar imot meldingen
- Den som får ansvaret for å følge opp
- Den som det blir sagt fra om

For hver av disse kategoriene har retningslinjene noen anbefalinger eller råd, pluss noen forklarende kommentarer.

Retningslinjenes kontekst

For studenter har universitetet en rekke regler og retningslinjer fra før. Noen følger av lov eller andre overordnede rettsregler. Dette gjelder for eksempel kravet om at alle saker skal behandles forsvarlig og uten ugrunnet opphold, forbudene mot usaklig forskjellsbehandling eller utenforliggende hensyn og den alminnelige plikten til å behandle mennesker med respekt. Mye av det som står her, kan knyttes til disse prinsippene.

For øvrig står en del om studenters rettigheter og plikter i universitetets ulike sørviserklæringer, og deler av retningslinjene her bygger på stoff fra sørviserklæringene.

1. Du som sier fra

- Sjekk fakta, vær så presis, konkret og spesifikk som mulig

Terskelen for å si fra skal ikke være høy, men det er bra å være sikker på hva som har skjedd. Hvem sa eller gjorde hva, hvor og når? Tenk også etter om det kan være en enkel misforståelse. Kanskje har du misforstått noe som andre har sagt, eller andre har misforstått deg. Hvis du tror at et

oppfølgingsspørsmål kan avklare saken, bør du vurdere det. Dermed kan en del saker løses raskt og smertefritt, og om de ikke kan det, får du et bedre grunnlag for å si fra.

- Bruk en saklig og moderat form.

Når du sier fra, er det best å starte med en så nøktern beskrivelse som du kan klare. Deretter kan du gjerne forklare hvordan dette har påvirket deg, for eksempel om du følte deg personlig krenket, og hvordan. Det er til hjelp for å få saken inn på et riktig spor fra begynnelsen av.

- Som hovedregel: Fortell oss hvem du er.

Navn, fakultet, institutt, studieprogram og e-post eller telefonnummer er oftest relevant informasjon. Fortell oss hvordan du foretrekker at vi kontakter deg. Den opprinnelige meldingen fra deg blir et saksdokument, og andre som er involvert i saken – særlig den du sier fra om – har normalt rett til å se meldingen din.

- Hvis du vil være anonym, si det med det samme, og forklar så godt du kan hvorfor.

Hvis du er redd for gjengjeldelse, eller på andre måter er engstelig for at andre skal få vite hvem du er, må du fortelle oss det. Vær klar over at vi aldri kan garantere deg anonymitet, og hvis du forblir anonym, kan det ofte bli vanskelig for oss å følge opp saken. I en tidlig fase kan det noen ganger likevel være greit med anonymitet, men det er sjeldent det kan opprettholdes.

- Vi vil orientere deg om hva som skjer i saken, men du har ikke alltid rett til all informasjon.

Saker er svært ulike, og det varierer derfor hva slags rett og plikt universitetet har til å gi deg opplysninger. Det er ikke mulig å si noe helt generelt om det, men dersom du selv er part i saken, er utgangspunktet at du har rett til å få opplysninger, men ikke nødvendigvis om andre personer. Som hovedregel vil du bli informert når saken er avsluttet, og om nødvendig også underveis.

2. Du som tar imot henvendelsen.

- Bruk en nøktern og saklig tone.

Vær rolig, ikke ta parti for noen, og konsentrer deg om å få fram fakta så godt du kan. Bruk gjerne retningslinjene her som sjekkliste.

- Ikke gi løfter om hva som kommer til å skje, eller når, med mindre du er sikker.

Det er ikke alltid lett å vite hvor enkel eller komplisert saken kommer til å bli. Noen ganger er det som virker enkelt, ganske komplekst, og noen ganger er alt enklere enn det så ut til. Derfor bør du være forsiktig med å love noe. Du må likevel ikke bli overforsiktig. Får du for eksempel en telefon om at en underviser ikke har møtt opp til undervisningen, er det OK om du sier at «Jeg skal sjekke med en gang». Og husk: Noen saker kan løses med det samme.

- Skriv ned!

Hvis henvendelsen er muntlig, skriv ned hovedpunktene i det som ble sagt så snart som mulig, både hva studenten sa og hva du sa. Hvis henvendelsen er skriftlig, ta vare på den og på ditt svar.

- Fordel henvendelsen videre, og dokumenter fordelingen.

Hvis det ikke er du selv som skal følge opp, send henvendelsen videre til en kollega eller en leder. Informer studenten om at du har gjort det, og hvem hun eller han kan kontakte.

3. Du som skal følge saken opp.

- Løs enkle saker enkelt, men følg etablerte rutiner og tjenesteveier.

Det kan være fristende å prøve enkle metoder, og dermed spare tid, men det er ikke uten risiko. Det hender at det kommer fram flere opplysninger etter hvert, og at saken ender opp som noe annet enn det så ut til i utgangspunktet. Da er det viktig at vi har vært korrekte fra starten av.

- Vanlige saksbehandlingsregler gjelder.

Hvis ikke saken har blitt løst av den som tok imot den første henvendelsen, skal den følges opp som en hvilken som helst annen sak. Dermed gjelder saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven, inkludert reglene om habilitet, veiledning, dokumentasjon, rett til advokathjelp (men normalt ikke på UiBs regning), plikt til å opplyse saken, og behandling uten ugrunnet opphold. Hvis saken leder fram til et enkeltvedtak, gjelder plikten til begrunnelse og klageadgangen.

4. Du som blir kritisert.

- Husk saklighet og nøkternhet!

Selv om du blir utsatt for kritikk, bør du holde en rolig tone. Gjør greie for din erindring og opplevelse. Vær konkret og spesifikk, og legg vekt på å formidle fakta så godt som du kan.

- Samarbeid, ikke konflikt.

Det viktigste er å få fram fakta, slik at de ansvarlige kan se hvordan saken kan løses. Har det skjedd noe galt eller noe uheldig, er det avgjørende å ordne opp i det snarest mulig. Klarer vi det, kan alle legge saken bak seg. I tillegg bygger det tillit.

- Følg tjenesteveiene.

Ikke ta kontakt direkte med studenten, med mindre studenten selv har bedt om det, eller det er avtalt med den som behandler saken. Hvis du tar direkte kontakt, skal siktemålet være å løse problemer.

- Alle former for gjengjeldelse er forbudt!

Dersom du mener at det studenten sier om deg, er feil, forklarer du det til den som behandler saken, slik at vi kan holde ting på rett spor. Du skal ikke kritisere studenten overfor andre studenter, i offentligheten, på sosiale medier eller på andre måter. Hold deg til tjenesteveiene også her.

5. Til alle.

- Tillit er hovedsaken.

Tillit mellom studenter, ansatte og institusjonen er avgjørende for et godt læringsmiljø og for at ansatte skal kunne utføre pliktene sine uten unødig belastning. I det ligger tillit til at informasjon er korrekt, at feil blir rettet, at konflikter blir løst, og at alle blir tatt på alvor.

- Ikke bli overveldet!

Selv om vi har retningslinjer, betyr ikke det at alt skal bli juss, papir og byråkrati. Enkle problemer kan fortsatt løses enkelt. Hovedsaken er at de blir løst, enten de er enkle eller vanskelige.

Vedlegg 2. oppnevningsbrevet

UNIVERSITETET I BERGEN
Studieadministrativ avdeling

Studentparlamentet
HR-avdelingen
Studieadministrativ avdeling

Referanse
2015/9365-IRIG

Dato
07.09.2015

Oppnevning av arbeidsgruppe og styringsgruppe

En arbeidsgruppe oppnevnt av Læringsmiljøutvalget har i studieåret 2014-2015 arbeidet med å lage retningslinjer for konflikter som omfatter studenter. I tillegg har LMU behandlet saken om å gi studentene samme rettigheter som ansatte når det gjelder vern mot gjengjeldelser ved varsling. Arbeidet med retningslinjene har vist seg å være både komplisert og svært omfattende. Læringsmiljøutvalget har anbefalt at arbeidsutvalget i Studentparlamentet får ansvaret for å følge opp sakene videre i dialog med direktørene ved SA og HR-avdelingen. Etter møter mellom disse etableres en arbeidsgruppe og en styringsgruppe for å følge opp arbeidet videre.

Arbeidsgruppen ledes av en studentrepresentant og har følgende mandat:

- *Å lage retningslinjer for varsling for studentene som baserer seg på, og er koordinert med, retningslinjene for varsling for ansatte.*
- *Å lage retningslinjer for håndtering av konflikter som involverer studenter, enten studenter imellom, eller mellom student og ansatt, og å koordinere disse i forhold til retningslinjer for håndtering av konflikter mellom ansatte.*
- *Definere følgende begreper tydelig:*
  - *«Varsling» og «Vern ved varsling», for henholdsvis ansatte og studenter*
  - *«Konflikter» for henholdsvis ansatte og studenter*
- *Lage forslag til system/rutiner for saksbehandling av retningslinjene og se dette i forhold til behandling av ansatte- og studentsaker som meldes igjennom det nye HMS-avvikssystemet.*
- *Lage / forbedre informasjon til ansatte og studenter om retningslinjer og rutiner ved varsling og melding av avvik og konflikter.*

Arbeidsgruppens sammensetning:

- 2 representanter fra HR. (Kan variere fra møte til møte, avhengig av hva det arbeides med).
- 2 representanter fra SA.
- 2 studentrepresentanter.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Studieadministrativ avdeling
Telefon 55589314
Telefaks 55589418

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Langesgt. 1-3
Bergen

Saksbehandler
Iren Igesund
55589483

side 1 av 2

Det anbefales også et samarbeid med studentombudet i dette arbeidet. Studentombudet mottar innkalling og sakliste til alle møter, og deltar i arbeidet i den grad og utstrekning hun finner hensiktsmessig.

En representant fra SA skal være sekretær for arbeidsgruppen.

Det etableres også en styringsgruppe for å sikre nødvendige avklaringer underveis i prosjektet og for å sikre fremdrift. Styringsgruppen består av HR-direktør, SA-direktør og en representant for studentene.

HR-avdelingen, SA og Studentparlamentet bes om å oppnevne medlemmer til arbeidsgruppen og styringsgruppen innen 11. september.

Frist for ferdigstilling av arbeidet (unntatt eventuelle høringer) er 15.12.2015.

Vennlig hilsen

Christen Soleim
avdelingsdirektør

Iren Igesund
rådgiver

Kopi:
Studentombudet

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

**Sak 27/16   Informasjon om tilrettelegging for studenter med
nedsatt funksjonsevne**

Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 8. juni

Sak: Informasjon om tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne

---

Bakgrunn

Gjennom oppslag i Studvest har det kommet fram at to studenter med hørselshemming er misfornøyde med tilretteleggingen ved UiB. Det blir spesielt pekt på at forelesere nekter å bruke mikrofon når studentene har spurt de om å bruke det. Studentene synes også det kan være vanskelig å finne en kontaktperson for tilretteleggingen. Dette gjaldt to hørselshemmede studenter ved Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet.

Universitetsledelsen og fakultetsledelsen har svart på leserbrevet og beklaget at tilretteleggingen har vært mangelfull. De ser et behov for å gå gjennom rutiner for å sikre riktig bruk av utstyr og oppfølging av de som har behov for dette. I tillegg har fakultetet tatt kontakt med studentene og invitert de til samtale om hvordan UiB kan bli bedre på tilrettelegging.

Universitetsledelsen vil ta initiativ til en informasjonskampanje, der viktigheten av bruk av teknisk utstyr blir synliggjort. I tillegg må informasjon om tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne og ansatte bli lettere tilgjengelig.

Informasjon om tilrettelegging på nettsider

På nettsidene rettet mot studentene er det informasjon om blant annet tilrettelegging av undervisningen, tilrettelegging av eksamen, tilrettelagt lesesalsplass og parkering. I tillegg er der kontaktinformasjon til kontaktpersoner for studenter med nedsatt funksjonsevne ved hvert fakultet. <http://www.uib.no/student/49241/har-du-behov-tilrettelegging>

Fakultetene har ansvar for tilrettelegging av undervisningen, mens Studieadministrativ avdeling har ansvar for tilrettelegging av eksamen.

Studieadministrativ avdeling har jobbet med å videreutvikle nettsidene for ansatte og gjøre de mer tilgjengelige. Nettsidene inneholder blant annet et informasjonshefte om ulike typer funksjonsnedsettelse og behov for tilrettelegging av undervisningssituasjonen. Dette heftet holder vi på å oppdatere, og i den sammenheng vil vi be om innspill fra kontaktpersonene ved fakultetene. Med utgangspunkt i heftet er det nylig lagt ut informasjon om de mest sentrale tilretteleggingsbehovene ved ulike typer funksjonsnedsettelse.

<http://www.uib.no/foransatte/86166/tilrettelegging-studenter>

Nettsidene rettet mot studenter inneholder mye informasjon, men det er særs viktig at studentene finner fram til relevant informasjon raskt. Dette vil SA se på. Vi vil sammen med kontaktpersonene ved fakultetene gå gjennom informasjonen på nett som vedrører tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne for å se på hva som bør forbedres der.

På bakgrunn av saken bes utvalget drøfte følgende problemstillinger:

- Hvordan sikre at informasjon om tilrettelegging når studenter med nedsatt funksjonsevne?
- Hvordan sikre kontaktpunkt for studenter som opplever mangelfull tilrettelegging?
- Hvordan sikre at informasjon om tilrettelegging av undervisning når ansatte?

Saken legges fram for Læringsmiljøutvalget til drøfting.

24.05.16/IRIG

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

**Sak 28/16   Utkast til handlingsplan for likestilling, mangfold og
inkludering ved UiB 2016-2020- høring**

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 8. juni 2016

Sak: Utkast til handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering ved UiB 2016-2020- høring

---

Bakgrunn

Handlingsplan for likestilling ved UiB 2012 til 2015 gikk ut ved årsskiftet, og en plangruppe ble opprettet for å utarbeide en ny plan. Arbeidet startet med en workshop som ble arrangert den 13. januar. Siri Bjerkestrand, med et spesielt ansvar for studenter med nedsatt funksjonsevne i LMU og sekretæren for LMU, Iren Igesund, deltok på workshopen. I tillegg deltok nestleder i LMU, Tord Lauvland Bjørnevik, fra Studentparlamentet. Siri Bjerkestrand holdt et innlegg under workshopen, der hun fokuserte på viktigheten av universell utforming i den nye handlingsplanen.

I den utgåtte handlingsplanen for likestilling omhandler kapittel tre studenter med nedsatt funksjonsevne. Tiltakene i handlingsplanen som er gått ut bærer preg av å være veldig detaljerte, og det ble anbefalt heller å ha mer overordnede tiltak i den nye planen.

Plangruppen har utarbeidet et utkast til Handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering, og i den sammenheng ønsker de en høringsuttalelse fra LMU. Plangruppen har vært ledet av prorektor Anne Lise Fimreite. Øvrige medlemmer av plangruppen:

Anne Christine Johannessen, viserektor
Marte Habberstad Mo, ph.d, JUS
Karina Harkestad, Studentparlamentet
Tord Lauvland, Studentparlamentet
Yael Harlap, førsteamanuensis, Psyk.fak.
Sevil Sümer, forsker, Rokkansenteret og Balanse – Bergen
Jan Heiret, instituttleder AHKR, HF
Jonathan Soulét, overingeniør, MN
Arne Mykkeltveit, fagforeningene (fram til 12.april)
Lise Rakner, professor, SV
Sekretariat:
Lise Gundersen, seniorrådgiver, HR-avdelingen
Anne Marit Skarsbø, seniorrådgiver, HR-avdelingen

Plangruppen hatt fire møter i løpet av vårsemesteret og avsluttet sitt arbeid tirsdag 31.mai.

Handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering, som er det foreslåtte navnet på den nye planen, bygger videre på *Handlingsplan for likestilling ved UiB 2012 – 2015* og det utvidete likestillingsbegrepet. Den må også sees i sammenheng med andre handlingsplaner ved UiB som tar for seg overlappende tema. Målet er at planen skal behandles i universitetsstyret i august.

På bakgrunn av utkastet som plangruppen har utarbeidet, hvilke innspill har LMU til handlingsplanen?

Saken blir lagt fram for Læringsmiljøutvalget til drøfting.

Vedlagt er utkast til Handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering ved UiB 2016-2020.

UiB arbeider aktivt for likestilling og mot alle former for diskriminering

Et sterkt og levende universitetsdemokrati preget av rettferdighet, toleranse og likebehandling fremmer trivsel og motivasjon blant ansatte og studenter. Miljøer preget av slike verdier bidrar til å sikre god rekruttering og styrke universitetets posisjon som forsknings- og utdanningsinstitusjon på høyt internasjonalt nivå.

Det er viktig at universitetet utvikler kompetanse for å håndtere ulike former for diskriminering og utestenging. Holdningsskapende arbeid vil bidra til å skape mer åpenhet, toleranse og inkludering. Denne handlingsplanen tar opp noen særlige utfordringer i arbeidet for likestilling, mangfold og inkludering ved UiB.

Internasjonalisering og økt kulturelt mangfold er berikende for forskning og utdanning. Dette skaper nye muligheter, men gir også utfordringer i rekrutteringssammenheng og i arbeidet for et likestilt og inkluderende arbeids- og studiemiljø.

Mangel på kjønnsbalanse - i vitenskapelige toppstillinger, blant administrativt personale og blant studentene i profesjonsstudiene - er fremdeles en stor utfordring i akademia. Kjønnsligestilling peker seg derfor ut som et eget innsatsområde som krever spesielt stor oppmerksomhet.

Likestillingsarbeid må forankres tydelig i ledelsen på alle nivå. Likestillingsorientert ledelse vil derfor være et viktig satsingsområde for å nå målene i denne planen og en hovedfaktor for suksess.

Grunnlagsdokumenter:

[Handlingsplan for likestilling ved UiB 2012 – 2015](#)

[Likestillingsstatistikk](#)

<http://www.uib.no/balanse>

Innsatsområder for likestilling, mangfold og inkludering ved UiB 2016 - 2020

A. INNSATSOMRÅDE: Likestillingsorientert ledelse og holdningsskapende arbeid			
Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig	Tidsrom
Delmål 1: Likestillings- og mangfoldsledelse skal innarbeides i alle lederopplæringsprogrammer.	<i>Utvikle likestillingsmodul som skal innarbeides i alle lederopplæringsprogrammer</i>	HR-avdelingen	Høst 2016 – vår 2017
Delmål 2: Høy kompetanse om diskriminering ved UiB.	<i>Gjennomføre undersøkelse om opplevd diskriminering ved UiB – alle diskrimineringsgrunnlag</i> <i>Arrangere årlig likestillingskonferanse og debattmøter om aktuelle tema</i>	HR-avdelingen og fakultetene	Høst 2017 Hele perioden
B. INNSATSOMRÅDE: Kjønnlikestilling			
Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig	Tidsrom
Delmål 3: Kjønnbalansert studentrekruttering til alle studier.	<i>«Guttedag» for videregående elever på profesjonsstudiene</i> <i>Ha beredskap for kvoteringsordninger og kjønnspoeng på studier der ett kjønn er sterkt underrepresentert (under 30%)</i>	Fakultetene	Hele perioden Hele perioden
Delmål 4: Kjønnbalanse i vitenskapelige stillinger og faglige lederstillinger	<i>Rekruttering basert på åpne utlysningstekster og bruk av letekomiteer. Ivareta likestillingsperspektiver i tilsettingsprosessene. Oppmuntre til rekruttering av kvinner til II-stillinger gjennom lønnsincentivordning til instituttene.</i> <i>Kvalifiseringsstipend, mentorprogrammer, lederkurs, opprykkskurs, karriereplanlegging og nettverksbygging for å øke rekrutteringen av kvinner til vitenskapelige toppstillinger og faglige lederstillinger.</i>	HR-avdelingen/fakultetene/instituttene HR-avdelingen	Hele perioden Hele perioden
Delmål 5: Kjønnbalanse i alle administrative stillingskategorier	<i>Utforme attraktive utlysningstekster</i> <i>Oppfordre menn til å søke</i> <i>Minst en kvalifisert søker av hvert kjønn inviteres til intervju til hver stilling</i> <i>Utarbeide opplegg til bruk for å presentere UiB som en attraktiv arbeidsplass for mange yrkesgrupper</i>	HR-avdelingen i samarbeid med enhetene	Hele perioden Hele perioden Hele perioden
Delmål 6: Lik lønn for menn og kvinner innenfor alle typer stillinger	<i>Innarbeide tiltak for å nå målet om likelønn i UiBs lønnspolitikk</i>	HR-avdelingen og fagforeningene	Hele perioden
C. INNSATSOMRÅDE: Arbeids- og studiemiljø preget av mangfold, inkludering og likebehandling			
Delmål	Hovedaktiviteter	Ansvarlig	Tidsrom
Delmål 7: Mottaks- og oppfølgingsprogrammer for tilsatte og studenter for å sikre et inkluderende arbeids- og studiemiljø.	<i>Kartlegge tilretteleggingsbehov for alle nytilsatte og nye studenter</i> <i>Opprette mottaksprogram for nytilsatte</i> <i>Mentorprogrammer for vitenskapelig tilsatte som er internasjonalt rekruttert</i> <i>Traineeprogram til tekniske og administrative stillinger for personer med innvandrerbakgrunn</i> <i>Traineeprogram til tekniske og administrative stillinger for personer med nedsatt funksjonsevne</i> <i>Kvalifiseringsstipend for vitenskapelige ansatte med funksjonsnedsettelse</i>	HR-avdelingen og SA HR-avdelingen/Fakultetene	Vår 2017 Vår 2017 Høst 2016 Vår 2017 Hele perioden
Delmål 8: Nulltoleranse for mobbing, trakassering og diskriminering	<i>Gjennomgang av eksisterende støtteapparatet og regelverk i forbindelse med trakassering og diskriminering både for ansatte og studenter</i> <i>Utarbeide lett tilgjengelig informasjon om veilednings- og støtteapparat for både studenter og ansatte</i>	HR-avdeling v/ HMS-seksjonen, SA	2016 - 2018
Delmål 9: Arbeide videre med universell utforming av UiB	<i>Utarbeide plan for universell utforming av de ytre omgivelsene ved campus</i> <i>Skilting på engelsk og bruk av symbolskilt på hele campus</i> <i>Tilgang til kjønnsnøytrale toalett over hele campus</i>	EIA EIA EIA	Avklares med EIA Våren 2017 Våren 2017

**UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)**

Sak 29/16   Studiestart 2016- fadderuken

Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling og fadderkoordinator

Orienteringssak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget

Fra: Studieadministrativ avdeling og fadderkoordinator

Møte: 8. juni

Sak: Studiestart 2016- fadderuken

Bakgrunn

LMU har vedtatt tildeling av midler til fadderarrangement høsten 2016 (sak 14/16), og planleggingen av fadderkursene er godt i gang.

Fadderkoordinator

Pernille Reitan Jensen begynte som fadderkoordinator den 8. februar. Oppgavene hennes er blant annet å informere fadderlederne om fadderuken og om rollen som fadderleder. I tillegg har hun en koordinatorrolle både i forbindelse med fellesarrangement under fadderuken og mellom fadderstyrene og Kvarteret i forbindelse med fellesarrangement på Kvarteret under fadderuken.

Det skal videre være en tett dialog mellom fadderkoordinator og Kommunikasjonsavdelingen ved UiB i alle spørsmål om mediekontakt, og med Studieadministrativ avdeling om fadderkurs og andre aktiviteter i forbindelse med studiestart.

Statusrapport fra fadderkoordinator

Fadderstyrene har kommet godt i gang med arbeidet med fadderuken. Alle har spikret programmene sine, og har inngått de fleste avtaler. Fadderstyrene er nokså selvdrevne, og arbeidet går generelt sett bra. Noe som er nytt i år, er et samarbeid med BSI Friluft og organisasjonen Studenter med barn.

BSI Friluft skal arrangere en fjelltur lørdag 20. august for alle UiB-studenter som deltar i fadderuken. Det vil bli satt opp to parallelle turer: en tur over Viddan, og en tur opp Ulriken. Vi håper at dette kan tiltrekke seg mange studenter fra alle fakultetene! I tillegg til dette setter fadderstyrene selv en tur opp til Fløyen tirsdag 16. august etter UiBs åpningsseremoni. Dette er ment som en liten introduksjonstur, og vil heller ikke kolliderer med andre arrangement i fadderukene.

Organisasjonen Studenter med barn (studentermedbarn.no), har satt opp tre ulike arrangement i uke 33 og 34. Arrangementene er Grilling og rebusløp i Nygårdsparken (17.08), Bli kjent-dag (19.08) og aktivitetsdag, muligens på VilVite (24.08). Fadderstyrene skal spre informasjon om dette gjennom sine faddere og gjennom sosiale medier. Vi håper å nå ut til flere studenter med barn enn vi har gjort tidligere, og at også disse får et godt tilbud i fadderuken. Her tar vi gjerne mot hjelp til å spre ordet!

Også samarbeidet med Kvarteret går foreløpig veldig bra. Her har jeg og fadderstyrene god og jevnlig kontakt med deres fadderukekomité. Det er tre fakultet som samarbeider med Kvarteret i år: HF, SV og Mat-nat. Programmet for arrangementene disse dagene er spikret, og med støtte fra sentral pott blir det gode arrangement i år!

Fadderrekrutteringen er ferdig for halvparten av fakultetene, og det kan se ut som vi til sammen får enda flere faddere i år enn i fjor.

Jeg jobber med SMS-systemet, og regner med å få dette på plass til fadderuken.

Fadderkurs

Ut i fra erfaringene med fadderkursene i fjor ble det anbefalt å slå sammen modul en og to i år. Denne løsningen ble også anbefalt av fadderkoordinator, som foreslo følgende tiltak i forbindelse med årets fadderkurs:

- Modul 1 og 2 slås sammen til ett kurs, som bør arrangeres helgen før fadderuken.
- Bedre kommunikasjon fra fadderkoordinator til fadderstyrer angående fadderkurs. Det er viktig at også styrene ser viktigheten med kursene slik at de kan formidle disse holdningene til sine faddere.

Bakgrunnen for å slå sammen modul 1 og 2 til ett kurs rett før fadderuken var at alle fadderne ikke var klare når modul 1 ble arrangert. Kursene kom også i konflikt med eksamen, slik at det ble en del frafall i forbindelse med modul 1.

Fadderkursene vil i år bli avviklet i helgen 13.-14. august. Det vil være to kurs begge dagene. Innholdet i kursene vil være det samme som tidligere, der rusforebygging, kulturforståelse og inkludering er sentrale tema. I tillegg er beredskap og sikkerhet, førstehjelp, mediehandtering og rolleforståelse viktige tema som blir tatt opp i kursene. Vi er i dialog med politiet og velforeningene, og håper at det er mulig for dem å stille i helgen.

Intensjonen med opplæringstilbudet er at fadderne skal få trygghet i rollen som faddere og oppnå en kompetanse som er nyttig under fadderuken og som kan være til hjelp også i andre sammenhenger. En annen viktig målsetning med kurset er at det skal være rusforebyggende.

Saken legges fram for Læringsmiljøutvalget til orientering.

24.05.16/Pernille Reitan Jensen/IRIG